

Краснобока Т. В. Підготовка фахівців до комунікації в публічному управлінні в умовах воєнного стану/ Т. В. Краснобока // Scientific and pedagogical internship “Transformation of Public Administration and the Teaching of Management Disciplines Under Martial Law in Ukraine”: Proceedings of the scientific and pedagogical, April 6 – May 17, 2026. - Riga, 2026. – P. 66-70.

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДО КОМУНІКАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Краснобока Т.В.

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри права та публічного управління

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

У часи невизначеності як на глобальному, так і на державному рівні, важливим є правильне вибудовування якісної комунікації в публічному управлінні, тому при підготовці фахівців до роботи у цій сфері важливо це враховувати. Особливо гостро ця проблема постає в аспекті збройної агресії РФ проти України. На сьогодні формування вміння вибору правильної стратегії комунікації в публічному управлінні та грамотна побудова її системи є, на нашу думку, визначальним фактором конкурентоспроможності фахівця на ринку праці та соціально-економічної стійкості нашої держави в умовах воєнного стану.

В широкому розумінні комунікація є важливим інструментом взаємодії, який поєднує органи публічної влади безпосередньо із суб'єктами даного управління, зокрема комерційними та некомерційними недержавними підприємствами і організаціями й населенням держави. Однак, побудова комунікації в публічному управлінні, опосередкованому кризовими явищами, наприклад, такими як війна, потребує особливих підходів.

Серед основних аспектів, які має враховувати фахівець під час побудови ефективної системи комунікації в публічному управлінні це подолання високого ступеня невизначеності та розгубленості серед населення. Продумана та дієва

комунікація є основою антикризових заходів. Неналежний рівень комунікації призводить до втрати довіри населення до влади, що, у свою чергу, дає можливість для різного роду маніпуляцій ворогу.

Також, необхідно розуміти, що поряд із зовнішніми викликами, важливим завданням органів публічної влади залишається ефективне вирішення запитів громадян, які живуть у світі надзвичайно швидкого оновлення інформації та цифровізації.

Важлива проблема, яка постає на сьогодні перед фахівцем з публічного управління – це пошук дієвих стратегій комунікації в публічному управлінні в період невизначеності та нестабільності у світі. Варто зауважити, що завданням публічної влади сильної та незалежної держави є вирішення не лише внутрішніх проблем, а й забезпечення ефективної комунікації на міжнародному рівні.

Базовою основою формування та реалізації публічного управління та адміністрування в умовах період невизначеності мають бути знання, впровадження інновацій та забезпечення ефективної комунікації із суспільством з метою налагодження співпраці.

Першочерговим обов'язком влади, відповідно до принципів відкритості та прозорості, є пояснення громадянам мети та на вирішення яких завдань спрямовані її дії. Це набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану, де недостовірна або неповна інформація стає засобом для маніпуляції ворога.

Варто розуміти, що основним критерієм ефективності комунікації є інформаційна задоволеність населення, яка у свою чергу визначається рівнем достатності та ефективності інформації, яка поширюється органами публічної влади; дієвістю та якістю роботи з населенням державних органів та їх відкритістю; вибір та зручність канали зв'язку, через які надходить інформація від органів публічної влади; форми, методи та способи надання інформації [1].

Серед базових каналів зв'язку, що використовуються для комунікації влади з населенням, варто виокремити інтернет-портали, сайти державних органів, офіційні сторінки у соціальних мережах; інтерв'ю та коментарі в ЗМІ; SMS-повідомлення, тощо. Всі ці канали зв'язку мають свої особливості та нюанси

інформування населення, які варто враховувати, оскільки викривлення та неякісно представлений матеріал створює комунікаційний шум, що у свою чергу зменшує довіру населення до органів публічної влади.

Фахівці з публічного управління повинні вміти правильно побудувати та продумувати комунікацію в умовах воєнного стану, оскільки вона є інструментом, який допомагає державним службовцям передбачити та запобігти недійшовим, опосередкованих страхом реакціям громадськості на події, що відбуваються. Тому дуже важливою навичкою в опануванні налагодження комунікації виступає є побудова стратегії, яка має включати план, форми і методи її реалізації, поведінкові моделі, варіації розвитку подій в умовах війни та схеми реагування на них. Розробка стратегії комунікації в умовах воєнного стану дозволяє оперативно приймати рішення та мобілізувати ресурси для відповідного реагування на дії ворога.

Відповідно до основних етапів кризи науковці виділяють три кризові комунікаційні стратегії: передкризова стратегія (полягає у аналізі та передбаченні можливого розвитку подій, створення плану реагування на них, налагодження каналів зв'язку зі ЗМІ та населенням); кризова стратегія (передбачає швидке реагування на кризу, моніторинг інформаційного поля та відповідну реакцію на недостовірну інформацію); посткризова стратегія (полягає в аналізі здійсненої діяльності щодо подолання кризи, виокремлення найбільш дієвих рішень та, на основі них, розробка стратегії дій в майбутньому) [2].

Таким чином, можна побудувати модель комунікації органів публічної влади в умовах воєнного стану:

1) Докризовий етап (органи публічної влади мають розуміти ступінь загрози настання воєнного стану та всі можливі питання, які потрібно буде вирішувати.

2) Етап кризи (або власне період воєнного стану). На даному етапі людям потрібна своєчасна та точна інформація, про те, що сталося, на що спрямовані дії влади і, що робити їм безпосередньо. Непередбачуваний розвиток подій, фейки чи дезінформація стають додатковим викликом для комунікації органів публічної

влади із ЗМІ. Важливо розуміти, що контроль за достовірністю інформації, яку надають ЗМІ під час воєнного стану є виправданим з боку органів публічної влади.

3) Посткризовий етап. Цей етап передбачає аналіз ефективності дій та рішень в умовах воєнного стану, розробку стратегії відбудови країни, зміцнення її обороноздатності з метою мінімізації нападу ззовні на неї в майбутньому, роботу з населенням з метою підготовки до непередбачуваних ситуацій.

Отже, дана модель комунікації органів публічної влади в умовах воєнного стану дозволить майбутнім фахівцям прогнозувати інформаційні запити громадськості та ЗМІ для їх ефективного задоволення.

Література:

1. Михайлова О.Г. Сучасні стратегії комунікацій у публічному управлінні та адмініструванні в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Право, публічне управління та адміністрування*. 2022. №. 5.
2. Strategic Communications and National Strategy: A Chatham House Report. Paul Cornish, Julian Lindley French and Claire Yorke. London, 2011. 42 p.